

1946

KIURUVEDEN
TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA

KIURUVEDEN TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA R.L.

Toiminta- ja tilikertomus

39. TOIMINTAVUODELTA

1946.

Kuopiossa 1947. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan rl.

varsinainen

Kevätkokous

pidetään Kiuruveden kk:n Työväentalossa sunnuntaina huhtikuun 20 päivänä 1947 kello 12.

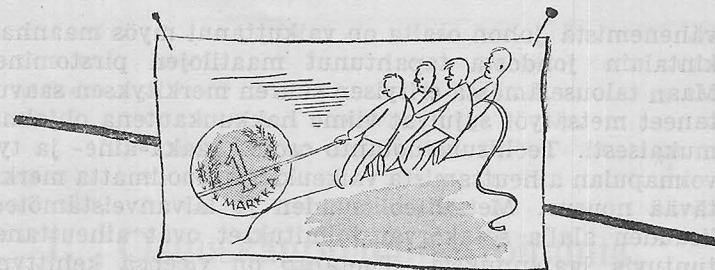
Kokouksessa käsitellään:

1. Sääntöjen 28 §:ssä mainitut asiat.
2. Päätetään sääntöjen muuttamisesta edustajistojärjestelmään.
3. Päätetään säästökassan sääntöjen muuttamisesta.

Kiuruvedellä maaliskuun 12 päivänä 1947.

Emil Ruotsalainen

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Taloudellinen kehitys v. 1946.

Toinen sodanjälkeinen vuosi on kulunut maailmassa rauhansopimusten valmistelujen merkeissä. Sodan mullistamat olot, sen aiheuttama yleinen tavaraniukkuus, työvoiman ja tonniston puute ovat hidastaneet kansainvälisen kaupan elpymistä.

Myös omassa maassamme on kulunut vuosi ollut monessa suhteessa poikkeuksellista aikaa. Jälleenrakentaminen, jota on hidastanut raaka-ainepula ja työvoiman puute sekä osittain myös pääoman niukkuus, on kuitenkin päässyt hyvälle alulle. Vaikeuksista huolimatta on varsinakin teollisuustuotannossa ja ulkomaankaupassa ollut edistymisen merkkejä havaittavissa. Samaten voidaan tyydytyksellä todeta, että Neuvostoliitolle menevät toisen sota-korvausvuoden toimitukset voitiin täyttää pääasiallisesti sopimuksen mukaisesti. Taistelu inflaatiota vastaan on jatkunut, ja vuoden loppupuolella hintojen nousussa onkin ollut havaittavissa pysähdystä. Vallinnut niukkuus on kuluttajakunnalle ja talouselämälle merkinnyt jatkuvasti vaikeuksia, ja säännöstelyä on täytynyt jatkaa. Nykyinen olotila on merkinnyt väliaikaista kehitysvaihetta, ja olojen valkenemista odotetaan yleisesti.

Vuoden sato jäi väkilannoitteiden niukkuuden, puutteellisen muokkauksen ja osaksi epäsuotuisten sääsuhteiden vuoksi kuten edellisenäkin kesänä keskinkertaista huonommaksi. Jatkunut väkirehujen puute ja rehusadon alhaisuus ovat aiheuttaneet myös karjataloustuotannon

vähennemistä johon osalta on vaikuttanut myös maanhan-kintalain johdosta tapahtunut maatalojen pirstominen. Maan talouselämässä erityisen suuren merkityksen saavut-taneet metsätyöt sujuivat viime hakkuukautena ohjelman mukaisesti. Teollisuustuotanto osoitti raaka-aine- ja työ-voimapulan aiheuttamista vaikeuksista huolimatta merkit-tävää nousua. Metalliteollisuuden ja laivanveistämöteol-lisuuden alalla sotakorvaustoimitukset ovat aiheuttaneet tuntuvia laajennuksia. Tuotanto on yleensä kehittynyt täystyöllisyyden merkeissä ja vuoden puolivälissä sovitun ns. linnaraunan johdosta työriitaisuuksia oli vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Vientiteollisuuden elpymisestä sekä jossakin määrin myös ulkomailta saaduista luotoista johtuen ulkomaan-kauppa on vuoden aikana huomattavasti laajentunut. Myös vientiteollisuustuotteiden ulkomaiset hinnat ovat tuotteidemme suuren kysynnän johdosta vuoden lopulla olleet tyydyttävät. Ulkomaankaupan kokonaisarvo oli ennakkotietojen mukaan 47.4 miljardia markkaa, edellisen vuoden vastaavan luvun ollessa vain 12.0 miljardia. Kulu-neen vuoden vapaan viennin osalle tuli 23.1 miljardia ja tuonnin 24.3 miljardia markkaa. Vastaavat luvut vuonna 1945 olivat vain 6.8 ja 5.2 miljardia. Mainittuihin lukuihin eivät sisälly sotakorvaustoimitukset, joiden arvo kohosi 8.8, vastaavasti v. 1945 8.2 miljardiin markkaan. Vapaan kaup-pataseen tuotienemmyys oli siten kuluneena vuonna 1.2 miljardia markkaa. Myös kotimaankauppa osoitti nousua, mikä ei kuten edellisinä vuosina johtunut yksinomaan tavarain hintojen kohoamisesta, vaan myös myydyin tava-ramäärän lisääntymisestä. Tukkuhinnat ovat indeksin mukaan vuoden alussa nousseet 19 %:lla ja elinkustan-nukset 16 %:lla. Vuoden jälkipuoliskolla on ollut havait-tavissa yhä seivempiä oireita hintojen tasaantumiseen. Palkat ovat vuoden kuluessa kohonneet keskimäärin 10—15 %. Kotimaiset rahamarkkinat ovat miltei koko vuoden kehittyneet kiristymisen merkeissä.

I. Osuuskauppamme toiminta.

Osuuskauppamme 39. toimintavuosi muodostui monessa suhteessa merkittäväksi toimintakaudeksi liikkeemme his-toriassa. Työolot paikkakunnalla olivat erinomaiset, niin metsätyöissä kuin maanviljelys- ja rakennustoimissakin esiintyi työvoimasta puutetta koko vuoden ajan. Maata-loustuotteiden korotetut hinnat lisäsivät myös maanvilje-lijäväestölle runsaampaa rahantuloa ja toivat mahdolli-suuden koneiden hankintaan sekä voimakkaampaan lan-noitukseen. Nämä kaikki antoivat mahdollisuuden toi-mintamme vilkastumiseen edelleenkin ja yritteliään toi-mihenkilökunnan avulla siinä onnistuttiinkin.

Tavaratilanne ei tosin vielääkään ole parantunut. Lopul-lisen rauhan lykkääntyminen on estänyt kansainvälisen tavarainvaihdon vilkastumista, mistä johtuen meilläkin on edelleen useista hyvinkin tärkeistä tarvikkeista ankara puute. Varsinkaan kangas- ja jalkine-tilanne ei ole pääs-syt paranemaan niinkuin olisi ollut välttämätöntä. Kun vielä liikkeemme saamat jako-osuudet ovat olleet tähän saakka niin perin vähäiset, emme ole voineet palvella jäsen- ja asiakaskuntaa niinkuin olisimme toivoneet ja edellytyksiä muuten olisi ollut.

Heinäsadon heikkous on vaikuttanut paikkakunnan karjatalouteen edelleen heikontavasti niin, ettemme ole saaneet riittävästi maitoa paikkakunnan jakeluun ja voi-kin on suurelta osalta kuljetettava muualta.

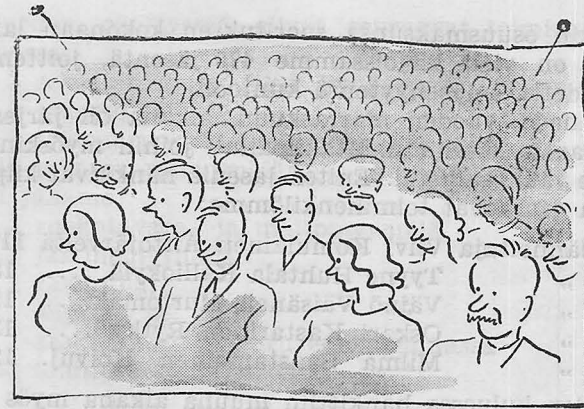
Tavarain kuljetus on kuluvana vuotena ollut tyydyt-tävä, joskin kesän kuluessa kaksi vanhempaa ja heikom-paa autoa kuluivat loppuun. Syksyllä saatiin ostetuksi yksi uusi auto, jonka turvin kuljetukset toisen käytössä

edelleen olevan vanhan auton kanssa on saatu hoidetuksi. Jos saamme mahdollisuuden vielä yhden uuden auton ostoon lähitulevaisuudessa, voimme pitää kuljetuskysymykset taas onnellisesti ratkaistuna ja pääsemme jälleen pienin korjauskustannuksin.

Voimme viime vuoden toimintaa tarkastellessamme todeta iloksemme osuuskauppamme astuneen kehityksessä aimo askeleen eteenpäin. Tavaramäärien välitys on edelleen lisääntynyt ja palvelukykyisyys parantunut. Olemme saaneet kolme vanhaa myymälää uusituksi ja niiden varastotilat ajan vaatimuksia paremmin vastaaviksi. Tosin liikkeen kasvaessa ja toiminnan tehostuessa keskuspaikat käyvät ahtaiksi, jo nyt tuottaa suuria vaikeuksia keskusvaraston ahtaus tavaraa suurempia eriä saataessa. Esimerkkinä mainitsemme jouhokaupan: kuluneen vuoden aikana välitettiin 718.000 kg ruisjauhoja ja 163.500 kg vehnäjauhoja, se tekee n. 75.000 kg kuukaudessa. Nyt varastoomme sopii vain 30.000—40.000 kg kerrallaan, vaikka olisi välttämätöntä toisinaan sijoittaa kuukauden tarve yhdellä kertaa. Tämä tuottaa varaston järjestelyille usein aivan voittamattomia vaikeuksia ja meidän onkin lähitulevaisuudessa suunniteltava näiden laitosten laajentamista.

Kuluneen vuoden liikevaihto lisääntyi 111,8 %, kun osuuskauppojen keskimääräinen lisäys koko maassa oli 77,1 %, oli meidän osuuskauppamme saavutus tähän verrattuna erinomainen, todistaen jatkuvaa luottamuksen lisääntymistä liikettämme kohtaan.

Esittelemme seuraavassa lähemmin osuuskauppamme kehitystä kuluneena vuotena.

2. JÄSENISTÖ.

Osuuskunnan jäsenmäärä on kuluneen vuoden aikana lisääntynyt ennätysmäisesti. Uusia jäseniä on liittynyt 529. Kun entisiä on muuton takia eronnut 4, kuollut 19 ja poistettu jäsenluettelosta 62, jäi lisäykseksi 444. Jäsen-
ten lukumäärä kohosi uuteen ennätyslukuun ollen vuoden päättyessä 2.534 ja jakaantui ammattitilaston mukaan seuraaviin ryhmiin:

	Mieniä	Naisia	Yht.
Tilallisia ja its.til. vuokraajia	420	93	513
Pientilallisia	598	169	767
Maanviljelystyöväkeä	779	197	976
Virkamiehiä	6	3	9
Liike- ja konttorityöntekijöitä	128	73	201
Teollisuustyöväkeä	52	11	63
Ryhmäjäseniä	—	—	5
Yht.	1.988	546	2.534

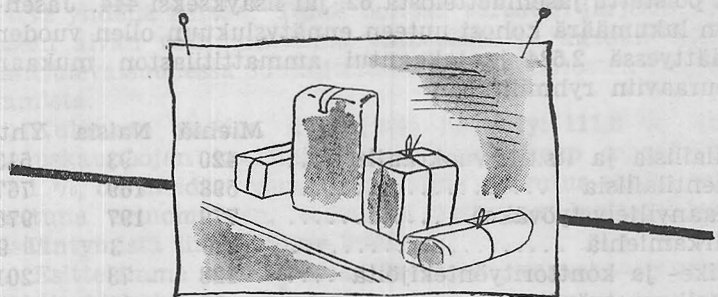
Sääntöjen mukaan on jäsenten itsensä huolehdittava osuusmaksujensa säännöllisestä suorittamisesta. Kuluneen vuoden aikana onkin osuusmaksujen hoidossa tapahtunut ilahduttavaa kehittymistä. Vuosi sitten oli osuusmaksunsa täysin maksaneita 559, mutta nyt niitä on jo 1.497.

Kuitenkin osuusmaksunsa suorituksen kokonaan laiminlyöneitä on vielä kirjoissamme 470 jäsentä, joitten olisi heti hoidettava jäsenyytensä kuntoon.

Kuluneen vuoden marraskuun aikana oli järjestetty koko maassa jäsenhankintakilpailut, joihin myöskin liikkeemme väki osallistui. Eniten jäseniä hankkivat kilpailukautena seuraavat toimihenkilömme:

Myymälänhoitaja	Vilvi Komulainen	Aittojärveltä	116	jäs.
”	Tyyne Huhtala	Kalliokylä	18	”
”	Väinö Väisänen	Murtomäki ..	15	”
”	Oskari Kastarinen	Rytky	13	”
”	Milma Saastamoinen	Koivuj.	12	”

Vuoden kuluessa hankittiin muuna aikana myös jäseniä hyvin runsaasti. Erikoisen maininnan ansaitsevat jäsenhankkijoina kunnostautuneet osuuskuntamme jäsenet Otto Savolainen Sulkavanjärveltä ja Iivari Knuutinen Honkarannalta, jotka keräsivät liikkeeseemme edellinen 58 ja jälkimmäinen 49 uutta jäsentä.

3. LIKETOIMINTA.

Toimipaikat.

Kuluneen vuoden aikana ei avattu uusia myymälöitä. Sulkavanjärven raivaustyömaalle perustettiin vaatimaton työmaaruokala, mikä jälkin aincaksi laajennukseksi. Tosin vuoden kuluessa esitettiin meille uusien myymälöiden perustamistoivomuksia, mutta emme näissä oloissa ole voineet uusiin suurempiin laajennuksiin mennä.

Vuoden päättyessä olivat seuraavat toimipaikat toiminnassa:

- 3 sekatavaramyymälää Pyhäjärven Ol. kunnassa,
- 1 jakamo ja
- 1 työmaaruokala Pielaveden kunnassa,
- 15 sekatavaramyymälää,
- 1 jakamo,
- 1 ruokatavara- ja maitomyymälä,
- 1 jalkine- ja vaatemyymälä,
- 1 ravintola,
- 1 leipomo ja
- 1 keskusvarasto Kiuruveden kunnassa
- 26 toimipaikkaa yhteensä.

Liikevaihto.

Erittäin mahdolltavasti pääsi liikevaihto viime vuoteenkin lisääntymään. Kun liikevaihto v. 1944 oli 15,2 milj, ja v. 1945 35,6 milj. oli se viime vuoteen 75.588.329:15. Tässä oli lisäystä 111,86 % ollen n. 35 % korkeampi koko maan edistysmielisten osuuskauppojen keskimääräistä lisääntymistä, mikä määrä runsaasti on merkittävä lisääntyneen tavaravaihdon osaksi. Myynnin lisäystä oli kaikissa toimipaikoissa.

Eri kuukausien osalle jakaantui myynti seuraavalla tavalla:

Kuukausi	v. 1946	v. 1945	Eroitus
Tammikuu ...	3.773.706:70	1.422.396:65	2.351.310:05
Helmikuu	3.895.174:87	1.685.966:05	2.209.208:82
Maaliskuu ...	4.917.529:02	2.150.380:—	2.767.149:02
Huhtikuu	7.028.371:08	2.251.402:12	4.776.968:96
Toukokuu	6.926.934:62	2.574.548:—	4.352.386:62
Kesäkuu	5.848.314:60	2.425.152:55	3.423.162:05
Heinäkuu	5.737.342:26	2.293.977:65	3.443.364:61
Elokuu	6.519.298:17	3.161.009:40	3.358.288:77
Syyskuu	7.102.801:40	3.521.975:48	3.580.825:92
Lokakuu	7.134.910:—	4.049.900:85	3.085.009:15
Marraskuu ...	6.526.342:95	4.037.974:40	2.488.368:55
Joulukuu	10.177.603:48	6.103.206:50	4.074.396:98
Yht.	75.588.329:15	35.677.889:65	39.910.439:50

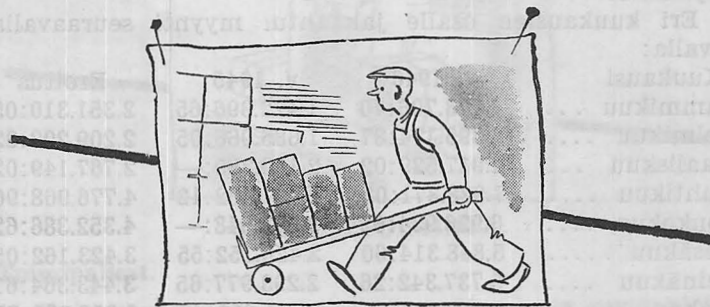
Sekatavaramyymälöiden yhteinen liikevaihto oli mk 57.099.580:89 lisääntyen 116,97 %, lihamyymälän 3.914.076:75 ja maitomyymälän 1.225.723:20 lisääntyen yhteensä 65,22 %, jalkinemyymälän 4.399.678:85 lisääntyen 108,93 %, ravitsemisliikkeiden 4.779.776:30 lisääntyen 88,20 % ja keskusvaraston tukkumyynti 4.169.493:16 lisääntyen 159,75 %.

Toimialueemme eri kuntiin tapahtui liikevaihdon jakaantuminen seuraavasti:

Kiuruvesi	65.834.839:29
Pyhäjärvi Ol.	8.007.631:36
Pielavesi	1.745.858:50
	75.588.329:15

Tuotanto.

Osuuskunnallamme ei ole muita tuotantolaitoksia kuin pieni leipomo. Leipomon tuotanto oli kuluneen vuoden aikana 841.665:27 lisääntyen markkamääräisesti 359.398:68 eli 74,52 %. Tuotantoa haittaa edelleen vilja-tuotteiden säännöstely estäen varsinkin vehnätuotteiden valmistuksen kasvua.

4. TAVARAIN HANKINTA.

Hankintatoiminta.

Hankintatoimintaa on edelleen vaikeuttanut tarvikkeiden puute koko maassa. Säännösteltyjä ruokatavaroita

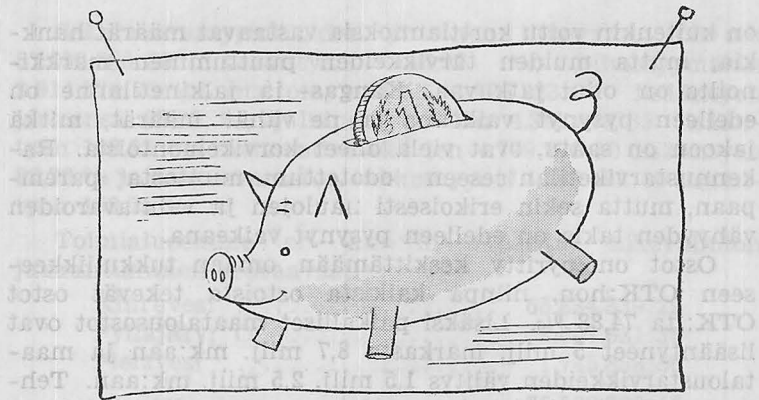
on kuitenkin voitu korttiannoksia vastaavat määrät hankkia, mutta muiden tarvikkeiden puuttuminen markkinoilta on ollut jatkuva. Kangas- ja jalkinetilanne on edelleen pysynyt vaikeana ja ne vähät määrät, mitkä jakoon on saatu, ovat vielä olleet korvikeluontoisia. Rakennustarviketilanteeseen odotettiin muutosta parempaan, mutta sekin erikoisesti naulojen ja valutavaroiden vähyyden takia on edelleen pysynyt vaikeana.

Ostot on pyritty keskittämään omaan tukkuliikkeeseen OTK:hon, niinpä kaikista ostoista tekevät ostot OTK:lta 74,88 %. Lisäksi paikalliset maatalousostot ovat lisääntyneet 5 milj. markasta 8,7 milj. mk:aan ja maataloustarvikkeiden välitys 1,5 milj. 2,5 milj. mk:aan. Tehaat eivät ole vielä kuluneenakaan vuotena lähimainkaan pystyneet valmistamaan kysyttyjä määriä maatalouskoneita, joten niitäkin on jouduttu myymään hyvin säännöstellen. Paikkakunnalle sopivat aikaiset siemenlaadut ovat myös olleet toistaiseksi maassa niin vähäisiä, ettei niitä ole saatu riittävästi hankituksi.

Ostotilasto.

Tavarain ostot jakaantuivat seuraavalla tavalla:

OTK:lta	49.183.848:—	74,88 % ostoista
KK:lta	778.427:60	1,19 „ „
Osuuskaupoilta	312.083:85	0,48 „ „
Yksityisiltä	8.639.792:45	13,15 „ „
Käteisostot	6.766.578:07	10,30 „ „
Yht.	65.680.729:97	100,00 % ostoista

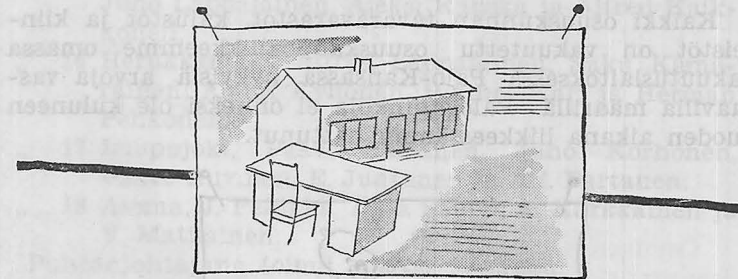
5. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Jäsenten talletusharrastus on ollut kuluneen vuoden aikana hyvin vaihteleva. Vuoden alkupuoliskolla talletukset lisääntyivät ilahduttavasti kohoten elokuussa korkeimmilleen, syksyllä alkoi kuitenkin rahatilanne kiristyä ja talletusharrastus väheni. Olisi mitä tärkeintä, että osuuskunnan jäsenet käyttäisivät oman liikkeen säästökassaa ahkerasti pienimpienkin talletustensa säästöpaikkana, näin on jäsenillä tilaisuus tälläkin tavalla olla mukana rahoittamassa oman liikkeen kehittymistä. Esitämme seuraavassa säästökassan kehityksen:

Talletukset 1. 1. 1946	5.839.712:79
Talletettu vuoden kuluessa	4.165.798:—
Liitetty korkoja pääomiin	243.898:89
Nostettu talletuksia	4.034.053:93
Talletukset lisääntyneet	375.642:96
Tallettajain saamiset 31. 12. 1946	6.215.355:75
Talletusten keskimäärä	3.560:—
Tallettajain lukumäärä	1.746

Talletuskorko on vuoden aikana ollut 4 %. Säästökassan tarkastajana toimii OTK Valtioneuvoston määräyksestä.

Säästökassan lisäksi on toiminnassa myös velkakirjalainatili, jolle ei-jäseniltä on vastaanotettu talletuksia konttorilla. Velkakirjalainatillillä oli vuoden vaihteessa talletettu 327.800:08.

6. KIINTEISTÖT JA IRTAIMISTOT.

Kiinteistöt

Edellisenä vuotena aloitettua kiinteistöjen kohentamista jatkettiin kuluvana vuotena vakavasti. Murtomäen ja Kalliokylän myymäläkiinteistöjen edellisenä vuotena aloitetut rakennustyöt saatiin loppuun. Rytkyn myymälää laajennettiin ja rakennettiin asuntokerros myymälän päälle, keskuskiinteistölle rakennettiin vesijohtolaitos ja uusittiin viemäreitä. Lisäksi ostettiin leipomotalon tontti omaksi ja suoritettiin muita vähäisempiä lisäyksiä myymäläkiinteistöissä. Kaikkiaan lisääntyi kirjanpitoarvo tilikaudella 2.582.075:65 ja oli vuoden päättyessä 5.266.536:—. Kiinteistöistä tehtiin 159.892:90 poisto. Omia rakennuskiinteistöjä on osuuskunnalla nykyisin 20 ja tontteja lisäksi 2 sekä Kariahon sorapalsta.

Irtaimistot.

Rinnan kiinteistöjen kohentamisen kanssa on myös jouduttu irtaimistoja lisäämään ja parantamaan. Niinpä uusittuihin myymälöihin on jouduttu uusimaan myös kalustot. Vuoden lopulla saatiin hankituksi uusi auto,

mikä osaltaan lisäsi kaluston arvoa. Kalustoa lisättiin vuoden aikana 1.343.560:91 arvosta ja tehtiin 204.663:91 poisto. Vuoden päättyessä oli kaluston arvo 1.722.103:—.

7. VAKUUTUKSET.

Kaikki osuuskunnan tavaravarastot, kalustot ja kiinteistöt on vakuutettu osuuskauppaliikkeemme omassa vakuutuslaitoksessa Palo-Kansassa nykyisiä arvoja vastaavilla määrillä. Palovahinkoja ei onneksi ole kuluneen vuoden aikana liikkeessämme sattunut.

8. SOSIAALINEN HUOLTO.

Jäsenet.

Hautausvakuutus on edelleen pidetty 1.000 markan suuruisena kaikille niille jäsenille, jotka ovat olleet jäsenenä vähintään kolme vuotta, eivätkä liittyessään olleet 50 vuotta täyttäneet ja ovat hoitaneet osuusmaksunsa suorituksen sääntöjen määräämällä tavalla sekä ostaneet vähintään 3.000 mk arvosta vuodessa tavaraa liikkeestä.

Kuluneena vuotena maksettiin 1.000 mk:n hautausvakuutus 14 jäsenperheelle yhteensä mk 14.000:—.

Toimihenkilökunta.

Henkilökunta on lain määräämässä tapaturmavakuutuksessa sekä sen lisäksi on 2—5 vuotta liikkeessä palvelleilla 10.000 ja yli 5 vuotta palvelleilla 20.000 markan ryhmähenkivakuutus.

Kuluneenakin vuotena on henkilökunnan palkkataso kohonnut huomattavasti valtiovallan ohjeiden ja tehtyjen sopimusten puitteissa.

9. VALISTUSTOIMINTA.

Osuustoiminnallista valistustyötä on pyritty hoitamaan vanhaan totuttuun tapaan. Aluejuhlia pidettiin kaikkiaan kolmelta ja oli niissä kuulijoita 2.975 henkilöä. NM-toiminta on myös ollut käynnissä usean myymälän alueella. Aluekokouksia pidettiin keväällä kaikissa toimipaikoissa ja syksyllä niissä myymälöissä, mistä hallintoneuvoston jäsen oli erovuorossa. Kuluttajain Lehti on tilattu kaikille sitä halunneille jäsenille liikkeen varoilla.

Toimihenkilöille on kustannettu KK:n kirjeelliset kurssit Osuuskauppakoulussa, lisäksi on liikkeen puolesta maksettu Osuuskauppakoulussa Helsingissä kursseja käyneille täysi palkka kurssiajalta. Kaikille myymäläin, varaston ja konttorin toimihenkilöille on tilattu vapaasti Työtoveri-lehti.

Hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille on tilattu vapaasti Osuusliike-lehti.

Kuluttajain Lehdessä on julkaistu vuoden aikana kolme omaa sivua.

NM-toimintaa on ollut joidenkin maaseutumyymälöiden alueella. Tarvikepula ja valoaiteiden vähyys on kui-

tenkin asettanut tämän toiminnan laajentumiselle esteitä, mutta toivotaan näiden esteiden pian tilanteen yleensä parantuessa poistuvan.

10. HALLINTO.

Liikkeen toiminta on laajentunut kolmen kunnan alueelle ja jäseniä on mukana yli 2.500 henkilöä. Tästä huolimatta on ylintä päätäntövaltaa käyttänyt osuuskuntakokous. Jo kahden vuoden ajan on sääntöihin pyritty saamaan sikäli muutosta, että osuuskunnalle valittaisiin äänestämällä edustajisto, mutta tähän mennessä ei sääntöjen muuttaminen ole saanut riittävää kannatusta, osuuskuntakokouksessa. Kun asia tulee nyt jälleen päätettäväksi, toivotaan sen saavan jäsenkunnan yksimielisen kannatuksen.

Kuluneen vuoden aikana pidettiin kaksi osuuskuntakokousta, joihin osallistui 214 osuuskunnan jäsentä ja käsiteltiin niissä 23 asiaa.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat 9 vakinaista ja 3 varajäsentä:

V. H. Kämäräinen, Kiuruvesi
 Paavo Hyvönen, Ruutana
 Nestor Laaksorinne, Remeskylä
 Alfred Ruotsalainen, Rytty
 Pekka Tossavainen, Koivujärvi

Pekka Tikka, Rannankylä
 Matti Manninen, Niinimäki
 Emil Ruotsalainen, Ryönänjoki
 Pekka Kärkkäinen, Aittojärvi

sekä varajäseninä

Olli Pesonen, Jokikylä
 Josef Vidgren, Pyhäsalmi
 Kalle Korhonen, Murtomäki.

Kuluneena vuotena olivat erovuorossa V. H. Kämäräinen, Paavo Hyvönen, Nestor Laaksorinne ja Olli Pesonen. Syyskokous valitsi kaikkien erovuoroisten tilalle uudet jäsenet hallintoneuvostoon ja tällöin tulivat valituiksi Väinö Hiltunen, Kiuruvedeltä, Tauno Kärkkäinen Ruutanalta, Emil Saastamoinen Remeskylästä ja Eino Aittokoski Jokikylästä.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi vuoden loppuun V. H. Kämäräinen, varapuheenjohtajana Emil Ruotsalainen ja sihteerinä Nestor Laaksorinne. Täksi vuodeksi valitsi hallintoneuvosto puheenjohtajakseen maanviljelijä Emil Ruotsalaisen, varapuheenjohtajaksi työnjohtaja Väinö Hiltusen ja sihteeriksi myymäläntarkastaja Vennu Tuovisen. Vuoden aikana kokoontui hallintoneuvosto kolme kertaa ja käsitelti yhteensä 37 asiaa.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat kuluneena vuotena kuuluneet toimitusjohtaja Reino Honkanen puheenjohtajana, jäseninä maanviljelijä Olli Niiranen ja nahkuri Emil Pulkkinen sekä varajäseninä koneenhoitaja Kalle Saano ja myymäläntarkastaja Vennu Tuovinen.

Täksi vuodeksi valitsi hallintoneuvosto johtokuntaan Pulkkinen tilalle rakennusurakoitsija Antti Juntusen ja Saanon tilalle kivityömies Aug. Komulaisen.

Kuluneena vuotena kokoontui johtokunta 11 kertaa ja käsitelti kokouksissaan 95 asiaa. Lisäksi johtokunta neuvotteli usein erilaisista asioista kokousten ulkopuolella.

Myymäläneuvostot.

Kaikkia myymälöitä varten oli kuluneena vuotena valittu myymäläneuvostot. Toiminta ei ollut kuitenkaan niin ahkeraa kaikkien myymälöiden alueella kuin olisi ollut toivottavaa, ainoastaan myymälöissä 1, 2, 3, 7, 11 ja 15 oli myymäläneuvostojen toiminta innostunutta.

Vuodeksi 1947 on myymäläneuvostoihin nimetty seuraavat jäsenet:

- M:lä 1 Kiuruvesi, Hannes Kärkkäinen, Heikki Kattainen, Elli Juntunen ja J. Pietikäinen.
 „ 2 Niemiskylä, Pekka Kauranen, Antti Rantonen, Ville Mykkänen ja Heikki Nivalainen.
 „ 3 Ruutana, Paavo Hyvönen, Juho Ruotsalainen, Antti Tikkanen, Tauno Kärkkäinen ja Uno Apell.
 „ 4 Rytty, Alfred Ruotsalainen, Juho Kanerva, David Saastamoinen, Heikki Leskinen, varalle Kalle Tapaninen ja Aarne Kärkkäinen
 „ 5 Remeskyli, Emil Saastamoinen, Nestor Laakso-
 rinne, Juho Rytönen, Kalle Kämäräinen, Lauri Tenhunen ja A. Blomberg.
 „ 6 Koivujärvi, Pekka Tossavainen, Heikki Heinonen, Matti Pulkkinen, Jaakko Luukkonen, Herman Saastamoinen ja Paavo Väg.
 „ 7 Rannankylä, Pekka Tikka, D. Kauranen, Kl. Mäenpää, Emil Karvonen, Tauno Kauranen ja Juho Karvonen.
 „ 8 Niinimäki, Matti Manninen, Kusti Manninen, Aug. Kauppinen, Kalle Leskinen, Olga Hakala ja Eino Ruotsalainen.
 „ 9 Pyhäsalmi, Josef Vidgren, Paavo Aho, Jalmari Gylling ja Eeri Anttila.
 „ 10 Jokikylä, Yrjö Aittokoski, Job. Murtomäki, Olli Pesonen, Eino Aittokoski, Yrjö Siljander ja Eino Heinonen.
 „ 11 Ryönänjoki, Emil Ruotsalainen, Artturi Kärkkäinen, Juho Kumpulainen ja Alfred Pöksyläinen.
 „ 12 Aittojärvi: Pekka Kärkkäinen, Eino Parviainen, Heikki Tapaninen ja Kustaa Blomberg.

- M:lä 13 Lapinsalo, Uno Lappalainen, Väinö Rahikainen, A. Meriläinen, Kalle Huttunen ja Matti Niskanen.
 „ 14 Kalliokylä, Emil Saastamoinen, Juho Pennanen, Aarne Pennanen ja Oskari Venetpalo.
 „ 15 Murtomäki, Kalle Korhonen, Pekka Vartiainen, Juho Lappalainen, Aleksi Ruuska ja Alfred Kaikkonen.
 „ 16 Herukkamäki, Alfred Lappalainen, Saku Kämäräinen, Alarik Kyllönen, Hannes Kari ja Herman Pehkonen.
 „ 17 Luupujoki, Paavo Partanen, Juho Korhonen, Paavo Auvanen, E. Juntunen ja Alf. Partanen.
 „ 18 Asema, J. Pellikka, Liisa Saano, A. Kärkkäinen ja V. Matilainen.

Puheenjohtajana toimii ensiksi mainittu.

Tilintarkastajat.

Kuluneen vuoden tilintarkastajina toimivat KK:n edustajina herrat A. Pulkkinen ja Onni Oras sekä paikallisina rouva Elli Juntunen ja maanviljelijä V. E. Saastamoinen. Varatilintarkastajina ovat toimineet Hannes Kärkkäinen ja Matti Kämäräinen.

Hallintoneuvoston valitsemina tilien kuukausitarkkailijoina ovat toimineet Emil Ruotsalainen, Nestor Laakso-
 rinne ja varalla Kalle Korhonen. Vuoden kuluessa suorittivat tarkkailijat neljä tarkastusta.

Osuuskunnan edustajat.

Edustajina kuluneen vuoden aikana oli Savon Osuuskappaliiton kokouksessa Emil Ruotsalainen, varalla Antti Juntunen, KK:n kokouksessa Emil Ruotsalainen, varalla Antti Juntunen, OTK:n kokouksessa Antti Juntunen, varalla Emil Ruotsalainen, Kansayhtiöiden kokouksissa Antti Juntunen ja varalla Emil Ruotsalainen. Paikallisissa sähkö- ja puhelinyhtiöissä ovat osuuskuntaa edustaneet liikkeen johtaja ja toimihenkilöt sekä hallintoneuvoston jäsenet.

11. HENKILÖKUNTA.

Osuuskunnan laajentuessa on toimihenkilökunta myös lisääntynyt, tosin kuluneen vuoden aikana henkilökunnan lisääntyminen on ollut perin vähäistä. Sulkavanjärvelle perustettu työmaaruokala aiheutti vähäisen lisäyksen ja samoin on useaan myymälään palkattu harjoittelija kasvamaan tehtäviin myymälöitten kehittyessä. Vuoden päättyessä oli liikkeemme palveluksessa 33 miestä ja 53 naista eli yhteensä 86 henkilöä.

12. LIIKETULOKSET JA TILIASEMA.

Edelleen jatkunut säännöstelykausi ja kysytyjen tarvikkeiden vähyys ovat vaikeuttaneet liiketoimintaa kaikilla aloilla. Ankara veroitus lisäksi pitää huolen siitä, että vähäisetkin ansiot hupenevat olemattomiin. Nyt lisäksi eräiden tavaroiden hintojen lasku on otettava tappioksi ja edelleen varauduttava laskusuunnan aiheuttamiin hintojen alentamisiin. Kuluneen vuoden päättyessä tapahtunut 5 % alennus antoi jo lupauksen siitä, mihin suuntaan pyritään nyt talouttamme ohjaamaan. Osuuskunnan liikevaihdon voimakas lisääntyminen on kuitenkin varmistanut meille tyydyttävän tuloksen kuluneena vuotena. Liiketoiminnan bruttoylijäämä mk 7.933.943:80 voidaan pitää nykyisen ajankohdan saavutukseksi varsin hyvänä ja nettotulos 609.996:75 eli 0,81 % on myöskin hyvin kohtuullinen, erikoisesti kun otetaan huomioon

vuoden vaihteessa tapahtunut hintojen alentaminen, mikä aiheutti tuloksen pienenemiseen 302.924:75 mk:n suuruisena.

13. VEROT.

Viime vuosina kohonneet veromäärät aiheuttavat myös osuuskaupoille tuntuja menojen lisäyksiä. Kuluneen vuoden aikana ne ovatkin muodostuneet ennätysellisen suuruisiksi. Luettelemme veromäärät seuraavassa:

Kunnallisveroa	66.990:—	
Kirkollisveroa	11.881:75	78.871:75
Valtiolle:		
Tuloveroa	84.365:50	
Omaisuusveroa	19.852:—	
Ylim. veroa tulosta	7.640:—	
Ylim. veroa omaisuudesta	145.428:—	
Omaisuuden luovutusveroa	250.430:—	
Ennakkoveroa	175.800:—	
Sotavakuutukset	31.538:—	715.053:50
Yht. mk	793.925:25	

Lisäksi on vuoden 1946 aikana suoritettu liikevaihtoveroa valtiolle 4.432.962:—.

LOPUKSI.

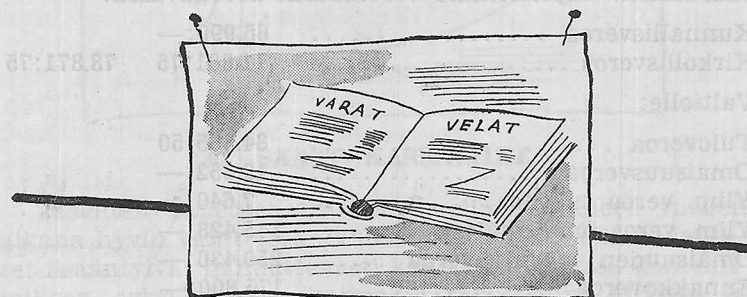
Osuuskuntamme on voinut kuluneen vuoden ajan monista vaikeuksista huolimatta purjehtia myötätulessa. Liikevaihdon kehitys on ollut hyvin runsas ja jäsenmäärä on lisääntynyt ennätysellisesti, myös säästökassa on edelleen saanut uusia käyttäjiä. Nämä menestykset ovat olleet liikkeen hyväksi työskenteleville toimihenkilöille ja hallintoelimille hyvin rohkaisevia. Toivokaamme, että kehitys voi edelleen jatkua samaan suotuisaan suuntaan. Esitämme parhaat kiitokset kaikille toimintaamme ponnekkasti tukeneille jäsenille, asiakkaille, hallintoelimille ja toimihenkilöille. Toivomme hyvän yhteisymmärryksen

edelleen jatkuvan ja johtavan osuuskuntamme liiketoimintaa yhä suurempiin saavutuksiin.

Kiuruvedellä, maaliskuun 12. päivänä 1947.

JOHTOKUNTA.

Reino Honkanen Olli Niiranen
Antti Juntunen Aug. Komulainen
Vennu Tuovinen.

TILINPÄÄTÖS 31. 12. 1946.

Omaisuuksien tilin.

Vastaavat:

Varsinainen omaisuus:

Rahoitusomaisuus:

Rahat ja pankkisaamiset	1.280.149:37
Arvopaperit	650.933:73
Tilisaamiset	119.137:06

Vaihto-omaisuus:

Valmiit tavarat ja puolivalmisteet....	12.437.211:03

Käyttöomaisuus:

Aineellinen:

Maa-alueet	340.534:—
Rakennukset	4.926.002:—
Koneet ja kalustot	1.722.103:—
Muu käyttöomaisuus	143.468:—

Siirtyvät erät:

Omaisuuksien luov.veron järjestelytili ..	250.430:—

Mk 21.869.968:19

Vastattavat:

Vieras pääoma:

Lyhytaikainen:

Tilivelat	10.909.305:80
Säästökassatalletukset	6.215.355:75
Velkakirjalainat	327.800:08
Lyhytaikaiset kiinnelainat	1.300.000:—

Siirtyvät erät:

Oma pääoma:

Osuuspääoma	445.879:68
Vararahasto	1.713.786:41
Muut rahastot	225.309:75
Ylijäämä:	
Edellisiltä vuosilta käyttämättä	111.019:97
Tilivuodelta	609.996:75

Mk 21.869.968:19

Tulostase.

Kulut:

Varsinaiset kulut:

Palkat	3.955.309:20
Vuokrat	14.895:—
Korkokulut	470.296:26
Verot	543.495:25
Poistot	374.506:81
Muut varsinaiset kulut	1.953.930:53
Siirtyvät kulut	11.514:—
Tilikauden ylijäämä	609.996:75

Mk 7.933.943:80

Tuotot:

Varsinaiset tuotot:

Tuotot liikkeen harjoittamisesta.....	7.361.480:67
Muut varsinaiset tuotot	572.463:13

Mk 7.933.943:80

Ehdotus ylijäämän käyttämiseksi.

Ylijäämän mk 609.996:75 esittää johtokunta käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Vararahastoon 50 %	305.000:—
Käyttörahaan 10 %	61.000:—
Osuuspääomalle korkoa 5 % mukaan.....	18.000:—
Vararahastoon lisäksi	86.000:—
Tulostilille veroja varten	139.996:75
	<u>Mk 609.996:75</u>

Tulostilille veroja varten edellisessä tilinpäätöksessä jätetyn mk 111.019:97 kanssa yhdessä saadaan omaisuustaseessa esiintyvä omaisuudenluovutusveromäärä kokonaan pois kirjatuksi.

Lisäksi johtokunta esittää, että ostohyvitystä jaetaan 1 % palautettujen ostomerkkien määrästä tavaratililtä jäsenille ja niille ei-jäsenille, jotka liittyvät jäseniksi. Palautettavasta määrästä esitetään perittäväksi osuusmaksut täyteen määrään saakka ja loppu annetaan tavarassa.

Ostomerkkejä on palautettu määräänsä mennessä 32.261.884:70.

Jos edellä mainittu ylijäämän käyttöehdotus hyväksytään, tulevat osuuskunnan rahastot seuraavan suuruiseksi:

Vararahasto	2.104.786:41
Käyttöraha	187.000:—
Hallintoneuvoston käyttöraha	19.000:—
Jäsenten ja henkilökunnan rahasto	2.000:—
Eroitettujen jäsenten rahasto	6.198:62
Osuusmaksujen korkorahasto	10.462:28
Ylijäämän palautusraha	61.648:85
	<u>2.391.096:16</u>
Osuuspääoma	445.879:68
	<u>Mk 2.836.975:84</u>

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1946 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnot ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätöspäätökset ovat hyväksyttävät.
3. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuina, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut hyvin suotuisaa. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikki puolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu hyvin huolellisesti ja menestyksellisesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvuorollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1946.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Kiuruvedellä heimikuun 28 päivänä 1947.

A. Pulkkinen Onni Oras
KKn määräämät tilintarkastajat.

Elli Juntunen V. E. Saastamoinen
Hannes Kärkkäinen
Edustajiston valitsevat tilintarkastajat.

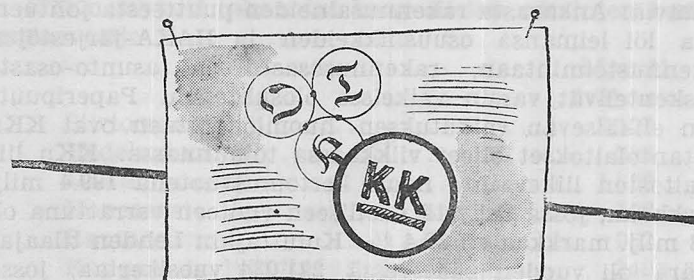
HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen vuodelta 1946 sekä tilintarkastajien lausunnon, jättää hallintoneuvosto ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 11 ja 12 kohdan mukaisesti osuuskunnan kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnalle myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus kulu-neelta vuodelta. Hallintoneuvosto yhtyy johtokunnan esitykseen vuosiylijäämän käyttämisestä ja maksettavasta ostohyvityksestä ja esittää, että ostohyvityksestä siirretään ensin jäsenen osuusmaksutili täyteen määräänsä ja loput hyvitetään tavarassa.

Kiuruvedellä, maaliskuun 14 päivänä 1947.

Emil Ruotsalainen
puheenjohtaja.

Vennu Tuovinen
sihteeri.

Edistysmieliset osuusliikkeet

Vaikkakin sodanjälkeiset vaikeudet varsinkin tavarantoiminnan puutteen ja raskaiden verojen muodossa painoivat myös osuusliikkeiden toimintaa, oli vuoden 1946 aikana kuitenkin nähtävissä jo jonkinlaisia toipumisen oireita. Osuusliikkeiden yhteinen liikevaihto oli vuoden päättyessä 12.560 milj. mk, jossa lisäystä oli kokonaista 5.470 milj. mk eli 77.1 %. Nousu ei ollut yksinomaan hintojen kohoamisesta, vaan myöskin jossakin määrin myydyn tavarantoiminnan lisääntymisestä johtuvaa. Osuusliikkeiden myymäläin luku oli vuoden päättyessä 2.681, jossa lisäystä oli 125. Ravitsemisliikkeitä oli samaan aikaan 356, jossa lisäystä oli 22. Osuusliikkeiden jäsenmäärä kasvoi varsinkin vuoden lopulla toimeenpannun jäsenrynnäkönn johdosta voimakkaasti, nimittäin 55.374 hengellä, ollen vuoden lopussa 425.073.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Rinnan osuusliikkeiden kanssa on KK:nkin toiminta jossakin määrin päässyt elpymään. Valistussosasto toiminnanpanema jäsentenhankintarynnäkönn toi erittäin hyvän tuloksen. Samoin opinto-osaston toimintaa voitiin edelleen kehittää. Vähitellen muuttuvat olosuhteet antoivat myös tilintarkastus- ja liikeneuvontatoiminnalle runsaasti

tehtäviä. Ankarasta rakennusaineiden puutteesta johtuen, joka löi leimansa osuusliikkeiden ja HAKA-järjestöjen rakennustoimintaan, rakennusosasto ja asunto-osasto työskentelivät varsin vaikeissa olosuhteissa. Paperipuutteen ehkäisevän vaikutuksen huomioonottaen ovat KKn tuotantolaitokset olleet vilkkaassa toiminnassa. KKn liikelaitosten liikevaihto nousi kertomusvuotena 199.4 milj. markkaan, jossa lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 56.3 milj. markkaa eli 39.4 %. Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden päättyessä 221.034 vuosikertaa, jossa lisäystä oli 22.534 vuosikertaa. Osuusliike-lehden tilaajamäärä oli vuoden lopussa 5.892 vuosikertaa ja Työtoverin 10.411 vuosikertaa. Paperin puute on lyönyt leimansa myös KKn julkaisujen toimintaan.

Osuustukkukauppa i.l.

Vuoden 1946 aikana hinnat nousivat edelleen jossakin määrin ja myös tavaraa oli entistä enemmän saatavissa monilla aloilla. Näiden kahden tekijän tuloksena OTKn myynti kasvoi vielä paljon huomattavammin kuin edellisinä vuosina, nimittäin 3.429 miljoonalla markalla eli 94.2 %:lla edellisestä vuodesta, päättyen jättiläismäiseen 7.067 miljoonan markan myyntiin. Vuoden alussa OTKssa astui voimaan uusi organisaatio, jonka johdosta kaupallisten osastojen määrä lisääntyi yhdellä ja tavaroiden jakaantumisesta eri osastojen kesken muutettiin niin perusteellisesti, että minkäänlainen vertailu ei tällä kertaa ole mahdollinen. Muutoksen tarkoituksena oli parantaa OTKn organisaatiota ja tehdä liikkeen rakenne joustavammaksi vastaanottamaan niitä tehtäviä, joita osuuskauppaliikkeen kasvu, osuuskauppojen palveleminen ja edessä oleva kaupapamarkkinoiden asteittainen vapautuminen tulevat sille asettamaan.

OTKn myynti jakaantui kaupallisten osastojen kesken seuraavasti:

	Myynti milj. mk
Siirtornaasasto	2.123
Hedelmäosasto	238
Maatalousosasto	1.038
Koneosasto	108
Rautaosasto	962
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	349
Vaatetus- ja teollisuusosasto	1.328
Jalkineosasto	564
Tytäryhtiöt	357
	7.067

OTKn tuotantolaitosten valmisteiden myynti (tukkuhinnoin) nousi vuonna 1946 yhteensä 1.247 miljoonaan markkaan, vastaten 599 miljoonaa markkaa edellisenä vuonna, joten lisäystä saavutettiin 108 %. Kaikkien tehtaiden tuotanto kasvoi, eniten kahvipaahhtimon, jonka liikevaihtoon kaksi korkealla hinnalla myytyä kahviannosta vaikutti tuntuvasti. Prosenteissa laskien oli myös teknokemiallisen tehtaan ja kapalotehtaan lisäys huomattavan suuri.

Vuoden kuluessa aloitti toimintansa yksi uusi tuotantolaitos: makaronitehdas, jonka valmistama Oso-makaroni heti paikalla saavutti tulevaisuudessa erittäin hyvää lupaavan suosion. Valitettavasti sitä ei vielä voitu toimittaa riittävästi joka paikkaan. OTKlla oli seuraavat tuotantolaitokset: kahvipaahhtimo, kapalotehdas, leninkitehdas, kaksi lihanjalostustehtästä, paitatehdas, pukutehdas, teknokemiallinen tehdas, tulitikkutehdas ja vuodevaate-tehdas.

Lisäksi OTKn tytäryhtiöillä oli osalta melkoisiaakin tuotantolaitoksia: Humppilan Meijeri Oy:llä meijeri, Kontio & Kontio Oy:llä useita kalansuolaamoja ja -savustamoita, OTKn Puu Osakeyhtiöllä saha ja puusepäntehtas, Oy Perunalla perunajauho- ja mallastehtas sekä Oy Sotkialla

naulatehdas. Keru Oy:n toiminta lieenee laajalti tunnettu, samoin Kontio & Kontio Oy:n kaupallinen toiminta maan suurimpana kalaliikkeenä. Tytär-yhtiöiden kokonaisu-myynti oli 442 miljoonaa markkaa.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi kertomusvuoden aikana suotuisasti. Uusia henkivakuutuksia myönnettiin 25.741 kpl yhteensä 1.024 milj. markan määrälle. Kun vastaavat luvut edellisestä vuonna olivat 28.290 kpl ja 649 milj. mk, on vähennys vakuutusten luvussa 2.549 kpl ja lisäys summassa 375 milj. mk eli 58 %. Vakuutusten summassa oli kertomusvuoden hankintatulos uusi ennätys. Keski-vakuutussumma oli 39.800 mk vastaavan luvun ollessa viime vuonna 23.000 mk. Vakuutusten lunastus on edelleenkin ollut hyvä, niin myös voimassapysyminen. Vuoden päättyessä oli yhtiön koko vakuutuskanta n. 3.390 milj. mk. Kun vakuutuskanta edellisen vuoden lopussa oli 2.463 milj. mk, oli kannan kasvu kertomusvuonna 927 milj. mk. Kansa-yhtiö myönsi kertomusvuoden aikana lainoja 87.9 milj. markan määrälle, josta osuuskaupoille ja niiden keskusjärjestöille ja apuyhtiöille 58 milj. mk. Viimemainittuihin lukuihin sisältyvät myös Palo-Kansan sijoitukset.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana 4.299 milj. markalla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin. Vuoden päättyessä oli suoraan hankittu palovakuutuskanta 14.397 milj. mk. Palovahinkoja sattui vuoden aikana 246 kpl eli 14 vähemmän kuin edellisestä vuonna. Palokorvauksina suoritettu tai varattu määrä oli 13.3 milj. mk. Vastaava luku edellisestä vuonna oli 15.6 milj. mk. Kuten muistettane, oli vuoden 1945 palokorvausmäärä poikkeuksellisen korkea lukuisien, osuuskauppoja kohdanneiden suurpalojen vuoksi. Kertomusvuodenkin palokorvauksista tulee suhteellisen suuri määrä osuuskauppojen osalle. Vuoden aikana sattuneista osuuskauppapaloista mainittakoon Vakka-Suomen Ol.

korvaus 3.3 milj. mk, Ol. Elanto, korvaus 2.4 milj. mk ja Lahden Ok., korvaus 1.8 milj. mk.

Yhtiön tapaturmavakuutusosaston toiminta on myös laajentunut kertomusvuoden aikana.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 61.6 milj. markalla nous-
ten 156.4 milj. markkaan. Vastaavat luvut edellisestä vuonna olivat 18.2 milj. ja 94.7 milj. mk. Eläkevakuutetu-
ja poistui vakuutuksesta 1.173 ja uusia jäseniä liittyi 988
ollen vakuutettujen toimihenkilöiden luku kertomusvuoden
lopussa 6.439. Kertomusvuoden aikana kasvoi Tuen
osakasliikkeiden määrä 2:lla eli 86:een. Tuen luotonanto
keskittyi kertomusvuoden aikana yksinomaan osuuskaup-
paliiketeeseen. Myönnettyjen lainojen määrä oli 66.4 milj.
markkaa.